

Horisontaalinen sovitus: risti ja seurakunta

”Mutta nyt Jumala on Kristuksessa Jeesuksessa, hänen veressään, tuonut lähelleen teidät, jotka ennen olitte kaukana hänestä. Kristus on meidän rauhamme. Hän on tehnyt nämä kaksi ihmisryhmää yhdeksi – –.” (Ef. 2:13, 14.)

Avaintekstit:

Ef. 2:11–22;
Room. 3:31;
Room. 7:12;
Jes. 52:7;
Jes. 57:19;
Joh. 14:27;
1. Kor. 3:9–17.

Kuvittele olevasi muinaisajan kreikkalainen, joka on oppinut arvostamaan juutalaisten Jumalaa. Olet itse asiassa hylännyt oman monien jumalien palvontasi ja omaksunut yhden ainoan todellisen Jumalan palvonnan. Kun kuljet Jerusalemin temppelin kauniilla esipihalla uurrettujen pylväiden lomitse, jumalanpalveluksen äänet kutsuvat sinuakin ylistämään Jumalaa. Juuri silloin vastaasi tulee kuitenkin noin puolitoista metriä korkea kivimuuri. Muutaman metrin välein muuriin on kaiverrettu sekä latinaksi että kreikaksi seuraava teksti: ”Kukaan muukalainen ei saa astua tämän temppelin ympäröivän raja-aidan sisäpuolelle. Jokainen vierasmaalainen, joka jää kiinni rajan ylittämisestä, on itse syyllinen siihen kuolemanrangaistukseen, joka siitä seuraa.” Lukiessasi tuon tunnet itsesi ulossuljetuksi, vieraaksi ja erilleen asetetuksi.

Ef. 2:11–22 Paavali näkee Kristuksen ristin tuovan dramaattisen muutoksen tilanteeseen, sillä se tuhoaa moiset esteet ja muurit. Vertikaalisesti risti poistaa vieraantumisen ja sovittaa ihmiset takaisin Jumalan yhteyteen. Horisontaalisesti se sovittaa ihmiset keskenään. Risti poistaa vihollisuuden ja tuo rauhan juutalaisten ja ei-juutalaisten välille tehden heidät ”yhdeksi uudeksi ihmiseksi” (Ef. 2:15). Yhdessä heistä rakentuu uusi temppeli ”Jumalan asumukseksi Hengessä” (Ef. 2:22, VKR/RK 2012).

Mitä tämä totuus merkitsee meille tänä päivänä?

Tämä tutkistelu on sapatiksi 29.7.2023

KRISTUK- SESSA LÄHELLE TUODUT

Vertaa Ef. 2:1-3 ja Ef. 2:11, 12, joissa Paavali kuvaa lukijoittensa entistä pakanallista elämää. Mitä Paavali korostaa jälkimmäisessä kuvauksessa heidän menneisyydestään?

Ei-juutalaiset, jotka nyt uskoivat Kristukseen ja olivat hänen ruumiinsa eli seurakunnan jäseniä, olivat aiemmin erossa Israelista ja pelastuksesta, jota Jumala tarjosi. Paavali halusi heidän muistavan menneisyytensä (Ef. 2:11). Ennen he elivät ilman Kristusta, Voideltua, Israelin Messiasta. He olivat "Israelin kansan ulkopuolella ja osattomina liitoista ja niiden lupauksista" (Ef. 2:12). He eivät tienneet pelastuslupauksista, joita Jumala oli tarjonnut kautta koko pelastushistorian. Vieraantuminen Israelista ja sen kautta tarjotusta pelastuksesta tarkoitti, että he olivat "maailmassa vailla toivoa ja vailla Jumalaa" (Ef. 2:12).

Aiemmin ei-juutalaisten ja juutalaisten välillä vallitsi syvä viha. Paavali antaa esimerkin tästä syvään juurtuneesta vihanpidosta viittaamalla yhteen sen oireista: nimittelyyn. Juutalaiset kutsuivat ei-juutalaisia pilkallisesti ympärileikkamattomiksi ja nämä puolestaan juutalaisia yhtä halveksivasti ympärileikatuiksi (Ef. 2:11).

Nyt tilanne on muuttunut: "Mutta nyt Jumala on Kristuksessa Jeesuksessa, hänen veressään, tuonut lähelleen teidät, jotka ennen olitte kaukana hänestä." (Ef. 2:13.)

Kuvaillessaan ei-juutalaisia uskovia, jotka ennen olivat "kaukana" hänestä, Paavali lainaa Jesajan kirjaa: "Minä annan rauhan, rauhan lähelle ja kauas - - ja minä parannan heidät." (Jes. 57:19; vrt. Ef. 2:17, 18.) Kristuksen ristin kautta ei-juutalaiset uskovat oli tuotu lähelle kaikkea, mistä he olivat olleet erossa: lähelle Jumalaa, toivoa ja heidän juutalaisia veljiään ja sisariaan. Jos Kristuksen risti voi korjata juutalaisten ja ei-juutalaisten välille syntyneen kuilun, se tarkoittaa, että ristin juurella myös kaikki meidän vihollisuutemme ja erimielisyytemme voidaan ratkaista. Tämä hyvä uutinen kutsuu meitä tarkastelemaan erimielisyyden kuiluja, joita löytyy omasta elämästämme ja seurakunnastamme, ja pohtimaan ristiä, jolla on voima syrjäyttää ne.

Mistä tilasta Jeesus on lunastanut sinut? Miksi on hyvä muistella, missä tilassa olit silloin, kun hän löysi sinut ja missä saattaisit olla nyt, jos hän ei olisi löytänyt sinua?

SOVINTO: JUMALAN LAHJA RISTILTÄ

”Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja pyrki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, - - ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta - -.” (Ef. 2:14, 16, VKR).

Miten Paavali kuvailee Kristuksen ristin vaikutusta? Miten tiivistäisit Paavalin sanoman rististä ja sen kyvystä muuttaa ihmissuhteitamme? Ef. 1:7, 8; Ef. 4:32; Ef. 2:13, 14; Ef. 2:16; Ef. 5:2, 25.

Ef. 2:11-22 osoittaa, että risti antaa uskoville kolme suurta etua: 1) Ei-juutalaiset, jotka olivat kaukana Jumalasta ja hänen kansastaan, tuodaan lähelle (Ef. 2:13) molempia, sillä nyt he ovat Jumalan poikia ja tyttäriä ja juutalaisuskovien veljiä ja sisaria (Ef. 2:19). 2) Vihollisuudesta (kreik. ekhtran, 'vihanpito', sukua sanalle ekhtros, 'vihollinen') juutalaisten ja ei-juutalaisten uskovien välillä on tehty loppu (Ef. 2:16). Kristuksen risti poistaa juutalaisten ja ei-juutalaisten välillä vallinneen viha- ja sotatilan (Ef. 2:17). 3) Vihanpidon tilalle tulee sovinto. Kristuksen tarkoitus oli ristillä kuollessaan omassa ruumiissaan saada aikaan sovinto (Ef. 2:16; vrt. Kol. 1:19-22).

Miltä sovinto näyttää? Miltä tuntuu tulla sovitetuksi? Kuvittele tilanne, jossa äiti ja tytär ovat pahasti vieraantuneet toisistaan, ja tilanne on jatkunut jo usean vuoden ajan. Kuvittele, miten kauna huuhtoutuu pois armon ja anteeksiannon aallon pyyhkiessä heidän ylitseen. Kuvittele, millainen heidän seuraava jälleennäkemisensä on. Tuolta sovinto näyttää. Sovinto koetaan siinä hetkessä, kun yksi seurakunnan jäsen pәнеe syrjään asian, joka on tullut hänen ja jonkun toisen jäsenen välille, ja tunnustaa tämän toisen rakkaaksi veljeksi tai sisareksi, joka puolestaan hyväksyy tarjotun sovinnon. Sovinto ei ole oikeudellinen termi, vaan ihmisten välinen tapahtuma, jossa juhliataan rikkoutuneiden suhteiden korjaantumista. Kristuksen voimallinen työ ristillä vaikuttaa ihmissuhteisiin paitsi yksilöiden myös ihmisryhmien välillä. Kristuksen työ vaikuttaa elämässämme ja tekee lopun erimielisyyksistämme, hälventää riitamme ja uudistaa yhteyden toisiimme.

Millä tavoin sinun pitäisi soveltaa tässä esitettyjä periaatteita, jotta pääsisit sovintoon jonkun toisen kanssa? Miten sovinnonteossa edetään?

EROTTAVAN MUURIN HAJOTTA- MINEN

Mitä Paavali sanoo Kristuksen tehneen lain käskyille ja säädöksille? Miksi Kristus toimi näin? Ks. Ef. 2:14, 15.

Paavali todennäköisesti viittaa tässä Herodeksen temppelin aitaan, joka kuolemanrangaistusuhkauksin varustettuna ympäröi Israelin esipihaa. Paavali kuvittelee, miten tämä muuri sortuu ja ei-juutalaisillakin on täysin vapaa pääsy tulla palvomaan Jumalaa (Ef. 2:18). Paavali sanoo, että risti on poistanut kaikki tällaiset muurit. Ristin juurella me opimme, että nämä kaksi ihmisryhmää, juutalaiset ja ei-juutalaiset, ovat todellisuudessa yksi.

Jotkut uskovat, että Ef. 2:14, 15 opettaa, että kymmenen käskyä, ja sen mukana myös sapattikäsky, on ristin myötä lakkautettu tai siirretty syrjään. Efesolaiskirjeessä Paavali kuitenkin osoittaa syvää kunnioitusta kymmentä käskyä kohtaan pitäen niitä ohjeina, joiden mukaan opetuslapset ojentautuvat. Hän lainaa viidettä käskyä (Ef. 6:2, 3) ja viittaa myös muihin (esim. seitsemänteen, Ef. 5:3-14, 21-33; kahdeksanteen, Ef. 4:28; yhdeksänteen, Ef. 4:25 ja kymmenenteen Ef. 5:5). Tämä on samassa linjassa Paavalin aiempien lakia koskevien väitteiden kanssa (Room. 3:31; Room. 7:12). Hän käsittelee lain väärinkäyttöä, mutta kunnioittaa itse lakia ja pitää sen jatkuvuutta selviönä. Siksi näiden jakeiden käyttö kymmenen käskyn kumoamisen todistamiseen, varsinkin kun otetaan huomioon kaikki muut Raamatun jakeet lain pysyvyydestä, on selvästi väärä tulkinta siitä, mitä Paavali tarkoittaa tässä.

Paavalille lain käyttö kiilan lyömiseksi juutalaisten ja ei-juutalaisten välille ja erityisesti ei-juutalaisten sulkemiseksi pois Jumalan kansan täydestä yhteydestä ja mahdollisuudesta osallistua jumalanpalveluksiin olisi kauhistus ja lain tarkoituksen väärinkäyttöä.

Ef. 2:14, 15 tarkoittama laki ”käskyineen ja säädöksineen”, on viittaus joko lain seremoniallisiin kohtiin, jotka erottivat juutalaiset ei-juutalaisista, tai koko Vanhan testamentin lakijärjestelmään sellaisena kuin sitä oli alettu tulkita, täydentää ja väärinkäyttää juutalaisten etäännyttämiseksi ei-juutalaisista.

Miksi meidän yhteisen rakkautemme Kristusta kohtaan pitäisi riittää voittamaan nämä jännitteet?

JEESUS, RAUHAN- JULISTAJA

Miten Paavali tiivistää Kristuksen tehtävän Ef. 2:17, 18?

Rauha on tärkeä käsite Efesolaiskirjeessä. Kirje alkaa ”Jumalan, meidän Isämme, ja Herran Jeesuksen Kristuksen” (Ef. 1:2) rauhan toivotuksilla ja niihin se myös päättyy (Ef. 6:23). Aiemmin (Ef. 2:11–22) Paavali esitti, että rauha personoituu Kristuksessa, sillä ”Kristus on meidän rauhamme”, ja lisäksi hänen ristinsä luo rauhaa (Ef. 2:14–16). Kristus lopettaa vihamielisyyden juutalaisten ja ei-juutalaisten väliltä (Ef. 2:14, 15), ja lisäksi hän luo uuden ihmisen, jonka suhteita leimaaavat sovinto ja rauha (Ef. 2:15–17). Tuo rauha tarkoittaa enemmän kuin ristiriitojen puuttumista. Siinä on samoja kaikuja kuin heprean kielen šālōm-käsitteessä, joka tarkoittaa eheyden ja hyvinvoinnin kokemista sekä suhteessamme Jumalaan (Room. 5:1) että toisiin.

Kuinka uskovat osallistuvat Jeesuksen rauhansanomien jakamiseen? Ef. 4:2; Ef. 6:14, 15; vrt. Room. 10:14, 15 kohtiin Ef. 2:17–19, Jes. 52:7 ja Jes. 57:19.

Evankeliumit sisältävät esimerkkejä Jeesuksesta rauhanjulistajana. Jäähyväispuheessaan hän lupasi opetuslapsille, ja meille: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille – –.” (Joh. 14:27.) Ja hän päättää puheensa: ”Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minussa rauha. Maailmassa te olette ahtaalla, mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut maailman.” (Joh. 16:33.) Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ilmestyy opetuslapsille ja sanoo toistuvasti: ”Rauha teille!” (Joh. 20:19, 21, 26.)

Ef. 2:17, 18 Paavali huomauttaa, että Kristuksen rauhanjulistus ulottuu pidemmälle kuin vain hänen maanpäällisen palvelutyönsä aikaan. Hän on julistanut rauhaa nyt sekä niille, jotka ovat kaukana (ei-juutalaiset uskovat ennen kääntymystään), että niille, jotka ovat lähellä (juutalaisuskovat; vrt. Ef. 2:11–13). Otettuaan julistuksen vastaan kaikki uskovat kokevat syvällisen siunauksen.

Kuinka voimme olla rauhanjulistajia konfliktin kanavien sijaan? Mihin tilanteisiin voit juuri nyt tuoda eheytymistä?

SEURAKUNTA, MITÄ kielikuvia Paavali käyttää Ef. 2:11-22 kuvaamaan juutalaisten ja ei-juutalaisten ykseyttä seurakunnassa?

PYHÄ

TEMPELI

Efesolaiskirjeen 2. luvussa, jakeissa 1-10 opetetaan, että me elämme Jeesuksen yhteydessä. Jakeissa 11-22 taas opetetaan, että me osana hänen seurakuntaansa elämme myös yhteydessä toisiini. Jeesuksen kuolemalla on vertikaalisia etuja, sillä se mahdollistaa meille suhteen Jumalaan (Ef. 2:1-10), mutta myös horisontaalisia etuja, sillä se vahvistaa suhteitamme muihin (Ef. 2:11-22). Ristin kautta Jeesus hävittää kaiken, mikä erottaa ei-juutalaiset uskovat juutalaisuskovista, myös lain väärinkäytön, jolla on laajennettu ihmisten välistä kuilua (Ef. 2:11-18). Jeesus myös rakentaa jotakin: uuden, uskovista koostuvan temppelin. Ei-juutalaiset, joilta ennen evättiin Jumalan palvonta temppelin pyhissä paikoissa, liittyvät nyt yhdessä juutalaisten kanssa itse uudeksi temppeleksi. Meistä kaikista tulee osa Jumalan seurakuntaa, joka "kasvaa Herran pyhäksi temppeleksi" (Ef. 2:19-22), ja meillä on etuoikeus elää yhteydessä Jeesukseen ja sisäriimme ja veljiimme Kristuksessa.

Kuinka vertauskuva seurakunnasta temppelinä (Ef. 2:19-22) sopii yksiin seuraavien raamatunpaikkojen kanssa? 1. Kor. 3:9-17; 2. Kor. 6:14-7:1; 1. Piet. 2:4-8.

Ei-juutalaisia estettiin ennen osallistumasta jumalanpalvelukseen temppelissä Israelin esipihalla, mutta nyt heille avautuu sinne pääsy (Ef. 2:18) ja heistä itsestään tulee rakennusmateriaalia uuteen temppeliin, joka on suunniteltu Jumalan asumuksiksi (Ef. 2:22).

Kielikuvat seurakunnasta temppelinä havainnollistavat seurakunnan pyhyyttä, Jumalan osaa sen perustamisessa ja kasvattamisessa sekä uskovien yhteenkuuluvuutta siinä. Kielikuvaan liitetään biologista kieltä (ks. Ef. 2:21, temppeli "kasvaa"), ja sen yhteydessä usein korostetaan rakentumisprosessia (ks. Ef. 2:22, VKR, "ja hänessä tekin - - rakennutete"). Staattisen kuvan sijaan seurakunta löytää identiteettinsä elävän Jumalan temppelinä (2. Kor. 6:16).

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue huolella tämä alle olevien kysymysten johdanto. *Ef. 2:11–22 Paavali kuvailee ristin laajamittaisia vaikutuksia ihmissuhteisiin. Mikä on se erityinen asiayhteys, jossa tämä tekstikatkelma esiintyy?* Paavali käsittelee juutalaisten ja ei-juutalaisten uskovien välisiä suhteita. Molemmat ryhmät ovat osa seurakuntaa. Paavali huolehtii siitä, että he ymmärtäisivät asemansa sovitettuina Jumalan perhekunnan jäseninä, jotka elävät sovussa keskenään (Ef. 2:19). Jos tarkastelemme tekstikatkelmaa koko Efesolaiskirjeen asiayhteyden huomioiden, näemme, että Paavalin sanoilla on kauaskantoinen tarkoitus. Hänen teemanaan on Jumalan suuri, perimmäinen suunnitelma yhdistää kaikki Kristuksessa, jokainen taivaassa ja maan päällä (Ef. 3:15).

Ef. 2:11–22 jakeissa seurakunnan jäsenten ykseydellä on laajempi tarkoitus, jonka Paavali paljastaa Ef. 3:10: ”Näin myös avaruuden henkivallat ja voimat tulevat seurakunnan välityksellä [sen kautta, että Jumala kokosi seurakunnan sekä juutalaisista että ei-juutalaisista] tuntemaan Jumalan viisauden kaikessa moninaisuudessaan.” Toteuttamalla ykseyttä, johon Kristuksen risti on heidät johtanut, uskovien on määrä osoittaa, että Jumalan lopullinen suunnitelma yhdistää kaikki Kristuksessa on käynnissä. Heidän sovitettujen suhteensa ovat merkki Jumalan suunnitelmasta yhdistää koko maailmankaikkeus Kristuksessa. On siis soveliasta tarkastella Ef. 2:11–22 koko Efesolaiskirjeen asiayhteydestä käsin ja etsiä sieltä niitä raamatullisia periaatteita, jotka koskettavat nykyäänkin tärkeää aihetta: eri ihmisryhmien ja rotujen välisiä suhteita.

Keskustelunaiheita:

1. Mitä etnisiä suhteita koskevia raamatullisia periaatteita Ef. 2:11–22 antaa? Kuinka teksti tarjoaa selvästi erottuvan, kristuskeskeisen lähestymistavan siihen, miten jonkin etnisen ryhmän jäsenten tulisi suhtautua toisen ryhmän edustajiin?
2. Kun otetaan huomioon Jumalan suunnitelma ihmiskunnan tulevaisuutta varten (Ef. 1:9, 10; Ef. 2:11–22), kuinka tärkeää seurakunnalle on käsitellä sen omia sisäisiä rotujen välisiä kysymyksiä ja ristiriitoja?
3. Mitä etnisten ryhmien välisiä, pinnan alla kyteviä kysymyksiä, jotka usein saatetaan piilottaa tai jättää huomiotta, on omassa yhteisössäsi? Kuinka seurakunnallanne voisi olla myönteinen rooli Kristuksen ristillä hankkimien ykseyden toteuttamisessa? Kuinka sinä voit osallistua siihen?